

İSO Türkiye İmalat PMI mayısta 48,4 oldu

Nisan ayında 49,3 olan manşet PMI, mayısta 48,4'e gerileyerek, ikinci ay üst üste eşik değer olan 50,0'in altında kaldı. Mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı. Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı. Öte yandan hem girdi maliyetlerinin hem de nihai ürün fiyatlarının çok daha düşük oranlarda artması, enflasyonist baskıların mayıs ayında da hafiflemeye devam ettiğini gösterdi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporuna göre mayıs ayında üretim takip edilen 10 sektörün sadece üçünde artış gösterdi. Yine de bu durum, üretimini artıran sektör sayısının iki olduğu nisan ayına göre iyileşme anlamına geldi. Dış talep tarafı ise çoğu sektörde genel tablodan pozitif ayrıştı. Takip edilen on sektörden altısı mayısta yeni ihracat siparişlerini artırmayı başardı. İstihdamda ise sektörler arasında farklılaşan bir tablo ortaya çıktı. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere beş sektör istihdamını artırırken en belirgin düşüş elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Mayıs 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçların göre, nisan ayında 49,3 olarak gerçekleşen manşet PMI, mayısta 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değer 50,0'nin altında kaldı. Son veriler sektörün faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın ılımlı olmakla birlikte 2024 başından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

YENİ İHRACAT SİPARİŞLERİ 11 AYDIR YAVAŞLIYOR

Sektördeki ivme kaybı mayıs anketindeki birçok göstergeye yansdı. Firmalar özellikle yeni siparişlerde keskin bir azalma yaşandığını ve düşüşün ocak ayından bu yana en yüksek oranda olduğunu bildirdi. Anket katılımcıları, siparişlerdeki yavaşlamanın büyük oranda zorlu talep koşullarından kaynaklandığını ve bazı müşterilerin yüksek fiyatlardan olumsuz etkilendiğini belirtti. Bu faktörler, yeni ihracat siparişlerinin üst üste 11 ay yavaşlamasında da etkili oldu.

İMALATÇILAR ÜRETİMİ AZALTTI

Yeni siparişlerdeki yavaşlama, imalatçıların üst üste ikinci ay üretimi azaltmasına neden olurken bu azalış 2024 yılının başından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Bazı anket katılımcıları ise kapasite kısıtlarının üretimi artırma imkanlarını sınırladığına dikkat çekti. Sektörde istihdam hacmi art arda dördüncü ay daralırken bazı firmalar iş yüklerindeki azalma nedeniyle işten ayrılan personelin yerine yenilerini istihdam etmeme eğiliminde olduklarını belirtti. Satın alma faaliyetleri, girdi stokları ve nihai ürün stokları nisan ayındaki artışların ardından mayısta düşüş kaydetti. Enflasyonist baskılar mayıs ayında da zayıflamaya devam etti. Girdi maliyetleri enflasyonu son beş ayın en düşük seviyesine gerilerken, nihai ürün fiyatları ise bir yıllık dönemin en sınırlı artışını kaydetti. Fiyatlarında artış bildiren firmalar ise bu durumu genellikle kur gelişmeleri ile ham madde maliyetlerindeki yükselişe bağladı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: “Son veriler Türk imalatçılarının giderek daha zorlu bir faaliyet ortamıyla karşı karşıya kaldığına ve yeni sipariş almanın güçleştiğine işaret ediyor. Öte yandan, enflasyonist baskıların hafiflemesi ileriye yönelik iyimserlik sağlıyor. Yüksek fiyatların talep üzerindeki olumsuz etkisinin halen devam ettiği göz önüne alındığında, fiyat baskılarındaki geri çekilmenin yılın ikinci yarısında sektörde bir toparlanmayı beraberinde getirebileceği umut ediliyor.”

MALİYET YÖNLÜ BASKILAR GEVŞEDİ

Türkiye Sektörel PMI raporu, mayıs ayında talep koşullarının genel anlamda zorlayıcı olmayı sürdürdüğünü ve sektörlerin çoğunluğunda yeni siparişlerin yavaşladığını gösterdi. Buna bağlı olarak birçok sektörde üretim de ivme kaybederken istihdamda ise daha karmaşık eğilimler ortaya çıktı. Anketin öne çıkan pozitif gelişmesi, maliyet yönlü baskıların genele yayılı bir şekilde gevşemesi oldu. Girdi maliyetleri takip edilen on sektörden sadece birinde nisan ayına göre daha hızlı artarken benzer bir durum satış fiyatlarında da gözlendi.

EN DÜŞÜK ORANLI ARTIŞ TEKSTİL SEKTÖRÜNDE

Mayıs ayında maliyet artışının ivme kazandığı tek sektör giyim ve deri ürünleri oldu. Genel olarak girdi maliyetlerinde en yavaş artış makine ve metal ürünlerinde, en yüksek oranlı artış ise metalik olmayan mineral ürünlerde ölçüldü. Nihai ürün fiyatlarında ise bir önceki aya göre artışın hızlandığı tek sektör makine ve metal ürünler oldu. Bu durum, sektörde yeni siparişlerin yeniden büyümeye geçmesine bağlı olarak firmaların fiyatlama gücünün artmasından kaynaklandı. Anket kapsamındaki en düşük oranlı artış ise satış

fiyatlarının hafif şekilde yükseldiği tekstil ürünlerinde görüldü. Yeni siparişlerinde toparlanma yaşanan makine ve metal ürünleri, mayısta bu göstergenin iyileşme kaydettiği üç sektörden biri oldu. Benzer şekilde ağaç ve kağıt ürünlerinde de yeni siparişler büyüme bölgesine dönerken giyim ve deri ürünlerinde ise üst üste ikinci ay iyileşme kaydedildi. Buna karşılık, oldukça zorlu koşullarla karşılaşan ana metal sektöründe yeni siparişler geçen yılın ekim ayından bu yana en yüksek hızda azaldı.

10 SEKTÖRÜN 3'ÜNDE ÜRETİM ARTIŞ GÖSTERDİ

Dış talep tarafı ise çoğu sektörde genel tablodan pozitif ayrıştı. Takip edilen on sektörden altısı mayısta yeni ihracat siparişlerini artırmayı başardı. Mayısta üretim, on sektörden sadece üçünde artış gösterdi. Yine de bu durum, üretimini artıran sektör sayısının iki olduğu Nisan ayına göre iyileşme anlamına geldi. Üretimde en hızlı artış makine ve metal ürünlerinde, en belirgin yavaşlama ise kara ve deniz taşıtlarında kaydedildi.

İstihdamda ise sektörler arasında farklılaşan bir tablo ortaya çıktı. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere beş sektör istihdamını artırırken en belirgin düşüş elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi.

***İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Mayıs 2024 raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.**